

De Wereld van de Oost

Vijf perspectieven op een onafhankelijkheidsoorlog

Tegelijk met de première van de langverwachte speelfilm *De Oost*, over de Nederlandse soldaat Johan tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog, werd vorige maand de website *De Wereld van de Oost* gelanceerd met lesmateriaal. In 'De Verhalen' op *De Wereld van de Oost* wordt het onderwerp voor jongeren tot leven gebracht door vanuit verschillende perspectieven en met bronmateriaal uitgebreid in te gaan op de context van de gebeurtenissen in de film.

Ariadne Asimakopoulos
is creative & impact
producer van *De Wereld*
van de Oost.

In 2020 was het vijfenzeventig jaar geleden dat de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog uitbrak in de toenmalige kolonie Nederlands-Indië, ook wel 'De Oost' genoemd. Deze oorlog en de erfenis ervan heeft een blijvende impact gehad op Nederland en Indonesië. In Nederland wonen meer dan twee miljoen mensen met een verbinding met deze geschiedenis. Mensen die woonden of geboren zijn in de archipel, veteranen die er gevochten hebben en hun nazaten, Nederlanders van Molukse, Indische, Indonesische en Chinese afkomst die na de oorlog naar Nederland kwamen. Er is een veelvoud aan ervaringen, herinneringen en perspectieven op de gebeurtenissen en de erfenis daarvan. Toch is dit verleden bij veel Nederlanders niet of weinig bekend, onbesproken en soms zelfs verzwegen. Ook in het onderwijs is er beperkte aandacht voor dit deel van de Nederlandse koloniale geschiedenis.

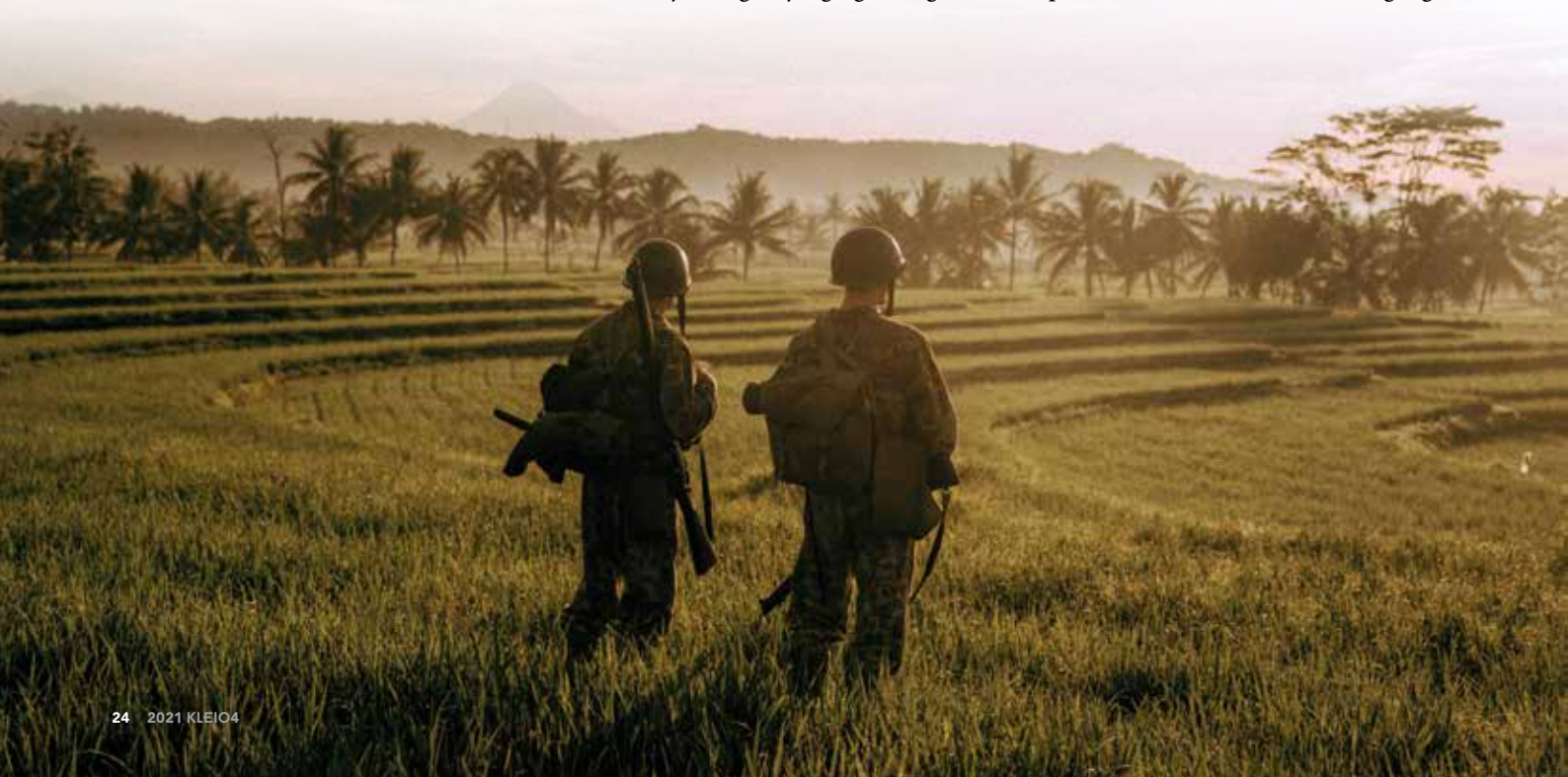
De Oost, geschreven en geregisseerd door Jim Taihuttu, kwam uit op 13 mei en is te zien op Amazon Prime. De film speelt zich grotendeels af in 1946 en 1947, tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog. We volgen de jonge Nederlandse soldaat Johan, vol bewijsdrang en jeugdige

bravoure, die in de eenheid van zijn commandant, bijgenaamd 'De Turk', gaandeweg steeds meer twijfels ontwikkelt over zijn rol in deze oorlog. Regisseur Jim Taihuttu is de achterkleinzoon van een Molukse KNIL-soldaat. Met deze speelfilm laat de Gouden Kalf-winnaar zijn licht schijnen op deze episode uit de Nederlandse geschiedenis die de levens van zijn eigen familie en van vele anderen bepaalde.

Een wereld vol verhalen

Om de verhalen achter *De Oost* tot leven te brengen en bekender te maken bij een groot publiek, ontwikkelde filmproducent New Amsterdam samen met *creative storytelling*-studio Hyper Epic tevens *De Wereld van de Oost*, bestaande uit een verhalende website met lesmateriaal voor het vo, mbo en lerarenopleidingen, een landelijke *meet up*-reeks, een fotomagazine, een scriptroman en de documentaire *De Kleinkinderen van de Oost*. In *De Wereld van de Oost* wordt aan de hand van vijf perspectieven ingegaan op de context van de gebeurtenissen in de film rondom de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog. Elk perspectief, gebaseerd op karakters uit de film, biedt toegang

Scène uit *De Oost*.

De film

De Oost (2020/2021) is de eerste Nederlandse publieksfilm over dit onderwerp.

Schrijver-regisseur: Jim Taihuttu

Acteurs: Marwan Kenzari, Martijn Lakemeijer, Denise Aznam, Peter Paul Muller e.a.

Duur: 140 minuten

Te zien op: Amazon Prime (18+, in de bioscoop was de minimale leeftijd 16 jaar)

tot historische en persoonlijke verhalen over een groep die de oorlog meemaakte; voor iedere groep hebben de gebeurtenissen een andere betekenis. *De Wereld van de Oost* bevat onder meer historische bronnen, zoals Polygoonjournaals, krantenknipsels en radio-uitzendingen. Maar ook hedendaagse bronnen, zoals interviews met cast en crew met een relatie met de geschiedenis, scènes uit *De Oost*, en interviews met Indonesische betrokkenen, waaronder een academicus en voormalig vrijheidsstrijder. Naast het perspectief van een Nederlandse soldaat, verteld via Johan, zijn er een Molukse KNIL-soldaat, een vrijheidsstrijder, mensen uit de burgerbevolking en mensen van het koloniale gezag.

Het lesmateriaal is ontwikkeld door Jazzy Taihuttu, docent film op het 4e Gymnasium in Amsterdam en regieassistent op de set van *De Oost*.

Taihuttu: ‘*De Oost* was voor mij een diepe duik in mijn eigen verleden. Over deze periode werd nooit echt gesproken, niet thuis en niet op school. Ik wist dat mijn Molukse overgrootvader in het KNIL diende, maar had lang weinig idee van wat daar speelde. Mijn ervaringen met *De Oost*, de research naar de verhalen en de sets, hebben deze geschiedenis een gezicht gegeven.’

Het lesmateriaal is geschikt voor vo en mbo, vakoverstijgend en bestaat uit tien differentieerbare werkvormen, waarbij de film en de website als bronmateriaal functioneren. Leerlingen gaan op onderzoek uit en gaan in de klas met elkaar in gesprek. Met de werkvormen kunnen docenten onder meer met thema's als dekolonisatie, propagandawerking en goed en kwaad in oorlogstijd werken. Daarnaast komen de historische vaardigheden zoals standplaatsgebondenheid door bronnenanalyse en het onderscheiden van oorzaak en gevolg aan bod, maar ook makerschap, perspectiefname en feit en fictie. ‘We zien dat de behoefte aan kennis over deze periode en hoe deze doorwerkt in het heden toeneemt, ook onder jongeren. Zij zoeken naar nieuwe verhalen, naar nieuwe beelden waarin ze zichzelf kunnen herkennen. Met de film en *De Wereld van de Oost* en het lesmateriaal hoop ik jonge mensen te kunnen inspireren om ook op onderzoek uit te gaan en bij te dragen aan het gesprek over wat deze geschiedenis voor ons betekent,’ zegt Jazzy Taihuttu. ■

Regisseur Jim Taihuttu op de set van *De Oost*. Zijn eerdere films *Rabat* (2011) en *Wolf* (2013) werden met meerdere Gouden Kalveren bekroond.

De website

Kijk op www.dewerldvandeoost.nl voor meer informatie en registreer je om op de hoogte te blijven van het gratis lesmateriaal en speciale events. De website is ontwikkeld door New Amsterdam Film Company en Hyper Epic, met een team van historici, researchers, een *impact producer* en educatiespecialisten. Er is in verschillende stadia van het project contact gezocht met medewerkers van onderzoeksinstituten zoals het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land-, en Volkenkunde (KITLV) in Leiden, Museum Bronbeek in Arnhem en academici en publicisten op persoonlijke titel.